

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads regler för fritidshem, pedagogisk omsorg och omsorg på obekväm arbetstid

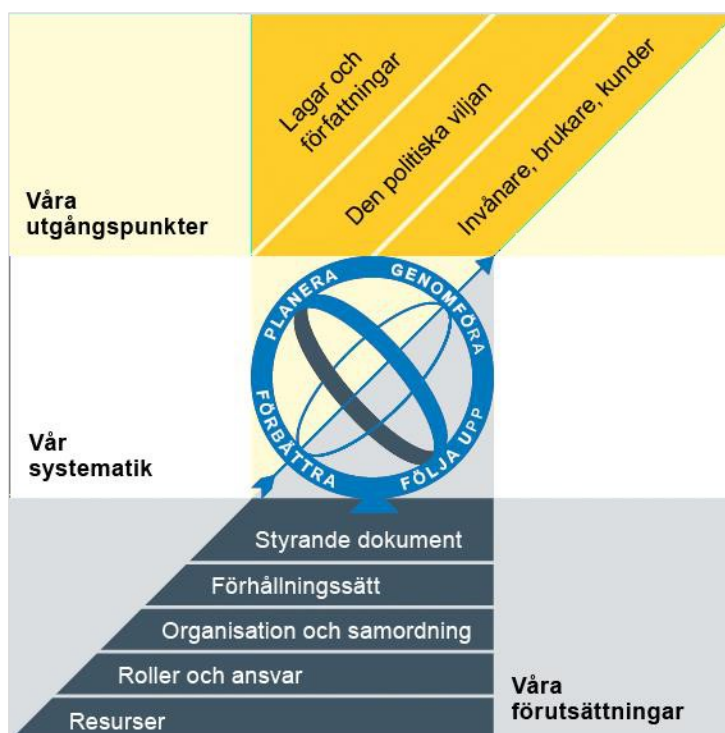
Grundskoleförvaltningen

Reglerande styrande dokument

Policy
Riktlinje
► Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

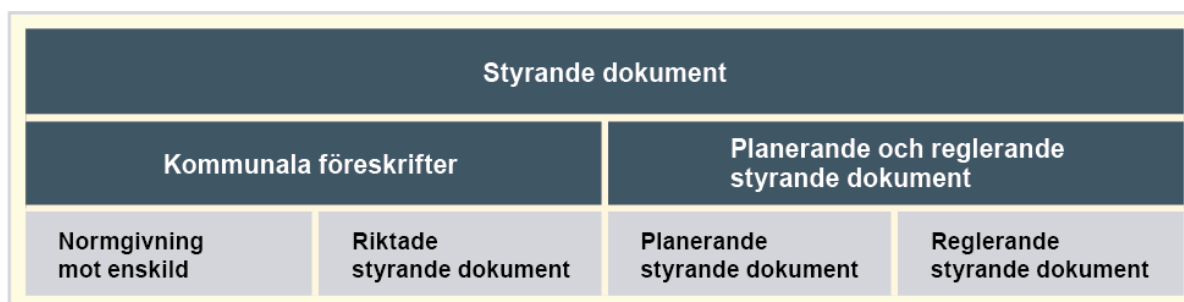

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Dokumentnamn: Göteborgs Stads regler för fritidshem, pedagogisk omsorg och omsorg på obekväm arbetstid			
Beslutad av: Grundskolenämnden	Gäller för: Vårdnadshavare Placeringsenheten	Diarienummer: N609-2765/23	Datum och paragraf för beslutet: 2023-09-26 § 183
Dokumentsort: Regel	Giltighetstid: Tills vidare	Senast reviderad: 2023-09-26	Dokumentansvarig: Planeringsledare placeringsenheten

Innehåll

Inledning	3
Syftet med dessa regler	3
Vem omfattas av dessa regler	3
Bakgrund	3
Koppling till andra styrande dokument	3
Avsteg	3
Stödjande dokument	3
Regler	4
Definitioner	4
Förutsättningar för elevs placering	4
Ansökan om placering	5
Omsorg på obekväm arbetstid	7
Platserbjudande	5
Öppet- och vistelsetider	5
Uppsägning	6
Avgifter	6
Ändrade uppgifter och inkomster	7
Inkomstkontroll mot Skatteverket	8
Retroaktiv justering	8
Obetald avgift	8
Arbetssökande	8
Föräldraledighet för yngre syskon	8
Arbete under föräldraledighet	8
Studier under föräldraledighet	8
Force majeure	9

Inledning

Syftet med dessa regler

Reglerna bidrar till en förutsägbarhet för vårdnadshavare, rektorer och skolpersonal om vilka förutsättningar som gäller för att elever ska få plats i fritidshem, pedagogisk omsorg och omsorg på obekvämt arbetstid. Reglerna utgår från skollagens bestämmelser och har anpassats till den kontext som gäller för Göteborgs Stad. Reglerna finns också till för att elever ska behandlas på likvärdiga grunder i fråga om inskrivning i fritidshem, pedagogisk omsorg och omsorg på obekvämt arbetstid, liksom i fråga om att betala avgifter och andra skyldigheter som följer av en fritidshemsplacering.

Vem omfattas av dessa regler

Reglerna gäller tills vidare för vårdnadshavare och elever som har rätt till inskrivning i fritidshem, pedagogisk omsorg och omsorg på obekvämt arbetstid.

Bakgrund

Sedan grundskoleförvaltningen bildades 2018 har gemensamma regler för fritidshem med mera funnits i Göteborgs Stad. Reglerna uppdateras regelbundet med anledning av justerade rutiner, förtydliganden eller lagändringar. Det är grundskolenämnden som är behörig att fatta beslut om reglerna.

Koppling till andra styrande dokument

Reglerna har bäring på fastställda avgifter för fritidshem med mera. Det är kommunfullmäktige som fastställer taxor och avgifter inom Göteborgs Stad.

Reglerna har också bäring på grundskolenämndens plan för meningsfull fritid, antagen av grundskolenämnden i november 2020.

Avsteg

Eventuella avsteg från detta regelverk ska kommuniceras med handläggare för fritidshemsplacering på grundskoleförvaltningen.

Stödjande dokument

Följande stödande dokument bedöms ha störst relevans:

- E-tjänst
- Placeringsbeslut
- Uppsägningsbeslut
- Avslagsbeslut
- Rektors blankett för inskrivning vid särskilda skäl
- Blankett för elevs vistelsetider (schema)

Regler

Följande regler gäller för plats i fritidshem, pedagogisk omsorg och omsorg på obekvämt arbetstid i kommunal regi och utgår från skollagens bestämmelser. Reglerna revideras vid behov av grundskolenämnden. Reglerna kan ändras under en placeringsperiod och det är alltid de senast antagna reglerna som gäller. Detta dokumentets regler omfattar placering i alla tre former av verksamhet, fritidshem, pedagogisk omsorg och omsorg på obekvämt arbetstid, men benämns i dokumentet endast som "fritidshem" för enkelhets skull. Pedagogisk omsorg och omsorg på obekvämt arbetstid erbjuds endast i den mån det är möjligt, och verksamheten utförs av förskoleförvaltningen i Göteborgs Stad.

Definitioner

Fritidshem kompletterar utbildningen i skolan och bedrivs i skolans lokaler.

Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Fritidshemmet vänder sig till barn från förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år.

Pedagogisk omsorg kan erbjudas i stället för fritidshem i mån av plats. Detta är en form av pedagogisk verksamhet i mindre skala som ska stimulera barns utveckling och lärande, exempelvis familjedaghem.

Omsorg på obekvämt arbetstid avser behov av omsorg innan klockan 06.00 och efter klockan 19.00 och/eller på helger samt på röda helgdagar. Verksamheten organiseras i dygnet-runt-öppen förskola eller i elevens hem.

Vårdnadshavare avser i dessa regler även boendeföräldrar och familjehemsföräldrar.

Förutsättningar för elevs placering

En elev har rätt till plats i fritidshem i den omfattning som behövs med hänsyn till vårdnadshavarnas arbete eller studier. Studier ska vara studiestödgrundande eller yrkesförberedande och bedrivs på minst halvfart (50% av heltidsstudier). SFI-studier räknas som heltidsstudier.

Elever kan ha rätt till plats även i andra situationer på grund av familjens situation eller på grund av elevens behov av särskilt stöd. Sådana situationer kan finnas när eleven har ett behov av språklig träning, till exempel för att eleven har ett annat modersmål än svenska. Elever kan också ha stora behov av social träning, exempelvis på grund av en funktionsnedsättning. Andra situationer som kan komma i fråga för detta är påtaglig trångboddhet i hemmet som i princip omöjliggör för eleven att ha en fungerande tillvaro hemma, eller att elevens vårdnadshavare har ett sådant funktionshinder som kraftigt begränsar förmågan att stödja elevens fysiska eller psykiska utveckling. Även elever vars vårdnadshavare är långtidssjukskrivna, sjuk- eller förtidspensionerade, fullgör värnpliktstjänstgöring eller är intagna på behandlingshem eller kriminalvårdsanstalt kan räknas in i gruppen, liksom elever i glesbygd.

Plats i fritidshem erbjuds elev från och med augusti det år barnet börjar förskoleklass, grundskola eller anpassad grundskola i den omfattning som behövs med hänsyn till vårdnadshavarnas förvärvsarbete eller studier, eller utefter elevens eget behov. Fritidshem erbjuds till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år. Plats erbjuds på

den skolenhet där eleven har sin skolplacering. I de fall skolenheten saknar fritidshem ska plats erbjudas så nära som möjligt den skolenhet där eleven är placerad.

Elever vid fristående skolor ska erbjudas fritidshem enligt det tillstånd som Skolinspektionen har tilldelat den fristående skolan. I de fall där tillstånd till fritidshem saknas eller verksamhet inte bedriv enligt det tillstånd som finns har elever vid fristående skolor rätt till plats i ett kommunalt fritidshem.

Ansökan om placering

Ansökan till fritidshem görs av vårdnadshavare via e-tjänst på Göteborgs Stads hemsida eller på avsedd blankett. Vid växelvis boende ansöker båda vårdnadshavare var för sig om plats. Ansökan om fritidshem för elev från annan kommun får göras när skolplacering beviljats i Göteborgs Stads regi.

Om vårdnadshavaren har skuld till grundskoleförvaltningen kan ansökan göras först när hela skulden är betald eller att amorteringsplan upprättats gentemot inkassoföretaget. Detta görs genom att hela skulden betalas direkt eller att avbetalningsplan upprättas gentemot inkassoföretaget.

För elev placerad i familjehem kan familjehemmet eller socialtjänsten ansöka om fritidshemsplacering. Det krävs underlag från socialtjänsten som styrker elevens placering i familjehem.

För elev med god man eller förmyndare kan ansökan om fritidshemsplacering göras av dem. Registerutdrag som styrker ställföreträdarskapet krävs.

Ansökan till pedagogisk omsorg (familjedaghem) görs till förskoleförvaltningen via e-tjänst på Göteborgs Stads hemsida eller på avsedd blankett. Förskoleförvaltningen ansvarar för verkställande av pedagogisk omsorg.

Omsorg på obekväm arbetstid

Göteborgs Stad erbjuder omsorg på obekväm arbetstid till vårdnadshavare som har sin arbetstid förlagd på kvällar, nätter, helger och/eller helgdagar. Med obekväm arbetstid menas tider när ordinarie fritidshem är stängd. Förskoleförvaltningen ansvarar för verkställande av omsorg på obekväm arbetstid.

Ansökan till dygnet-runt öppen förskola görs till förskoleförvaltningen via e-tjänst på Göteborgs Stads hemsida eller på avsedd blankett. Om barnets behov av omsorg på obekväm arbetstid inte kan tillgodoses på dygnet-runt-öppen förskola kan en ansökan om omsorg i hemmet göras till grundskoleförvaltningen. Grundskolenämnden fattar beslut om ansökan och omsorgen verkställs av förskoleförvaltningen. Omsorg i hemmet omfattar behov på kvällar, helger och/eller helgdagar, nattomsorg ingår inte.

Följande kriterier ska vara uppfyllda för att beviljas omsorg i hemmet:

- Det finns ett regelbundet och kontinuerligt behov av omsorg på obekväm arbetstid som inte kan tillgodoses på annat sätt, till exempel genom dygnet-runt-öppen förskola.
- Vårdnadshavaren har ett yrke av den karaktär att den ordinarie arbetstiden ej kan påverkas eller förläggas på annan tid.

- Förskoleförvaltningen måste ha möjlighet att utföra omsorgen, hemmet måste bland annat leva upp till aktuella riktlinjer utifrån arbetsmiljö och säkerhet.
- För att kunna erbjuda syskon som tillhör både förskoleförvaltningen och grundskoleförvaltningen omsorg i hemmet måste de båda förvaltningarna ha samsyn i ärendena. Om samsyn inte kan uppnås hänvisas barnet till en dygnet-runt-öppen förskola.
- Vid sjukdomstillstånd eller andra omständigheter hos barnet som innebär speciella behov av omsorg kan omsorg i hemmet beviljas utifrån särskilda skäl.

Platserbjudande

Plats i fritidshem erbjuds snarast möjligt efter det att vårdnadshavare har anmält behov av plats. Vid gemensam vårdnad då vårdnadshavarna är sammanboende ska båda vårdnadshavarna skriva under platserbjudandet. Vid gemensam vårdnad vid växelvis boende skriver den som har ansökt om plats under platserbjudandet.

Om vårdnadshavare har rätt till fritidshem och tackar ja till ett erbjudande om plats har ett avtal ingåtts med grundskoleförvaltningen. Om eleven byter till en annan kommunal skola i Göteborg följer fritidshemsplatsen med till den nya skolenheten.

Öppet- och vistelsetider

Fritidshemmets öppettider styrs av vårdnadshavarnas behov av omsorg utifrån arbets/studietider inklusive skälig restid. Fritidshemmet är öppet som tidigast från klockan 06.00 och som senast till och med klockan 19.00 på vardagar.

Vårdnadshavarna är skyldiga att lämna ett schema över vistelsetiden till fritidshemmet. Om en schemaändring påverkar fritidshemmets nuvarande öppettider ska ändringen lämnas in senast 2 veckor innan ändringen träder i kraft.

En elev kan ha behov av fritidshem enbart på skollov. I sådant fall gäller vistelsetiden enbart under den tid som eleven skulle haft undervisning i skolan en vanlig vecka, det vill säga att till exempel frukost och eftermiddagsverksamhet inte ingår. Om eleven har behov av fritidshem under hela dagen ansöks i stället om hel inskrivning.

För personalens kompetensutveckling ordnas studiedagar upp till fem dagar per läsår. Detta medför att den ordinarie verksamheten som regel är stängd. Avgiften påverkas inte av detta. Om vårdnadshavare har behov av omsorg under studiedagarna erbjuds detta. Det kan innebära att eleven hänvisas till annat fritidshem.

Verksamheten i fritidshem har stängt i fyra veckor under sommaren. Om vårdnadshavare har behov av omsorg även dessa veckor finns det möjlighet till detta på sommaröppen fritidshemsverksamhet.

Vid oplanerad stängning hel dag då ingen annan placering kan erbjudas betalas ingen avgift. Vid stängning del av dag betalas halv avgift av dagtaxan.

Uppsägning

Vårdnadshavare säger upp platsen skriftligt via e-tjänst på Göteborgs Stads hemsida eller på avsedd blankett. Uppsägningstiden är en månad och räknas från den dag uppsägningen

har inkommit till grundskoleförvaltningen. Vårdnadshavaren får en bekräftelse på uppsägningen. Under uppsägningstiden betalar vårdnadshavaren avgiften, oavsett om eleven använder platsen eller inte. Om båda vårdnadshavare har samma folkbokföringsadress räcker det att en säger upp platsen, men om de har olika folkbokföringsadresser säger var och en upp sin del i elevens placering.

Om ett barn är placerad i familjehem kan familjehemmet skicka in en uppsägning alternativt att socialtjänsten skickar in intyg ”avslutad familjehemsplacering” för att avsluta placeringen.

Vid byte av kommunal skolenhet inom Göteborgs Stad följer fritidshemsplaceringen med automatiskt.

Vid byte till fristående skola måste den kommunala fritidshemsplaceringen sägas upp. Ansökan till fristående fritidshem görs direkt hos den fristående skolan.

Avgifter

Kommunfullmäktige har beslutat om avgifter för elever som har plats inom kommunala fritidshem.

Vårdnadshavare som accepterat en plats i fritidshem är betalningsskyldig från och med placeringsdatumet. Avgift betalas under 12 månader. Semester, helgdagar eller annan ledighet påverkar inte avgiften. Avgiften påverkas inte av elevens kortare sjukdomsperioder. Vid längre tids sjukdom (obruten frånvaro) inträder avgiftsbefrielse från och med 22:a sjukdagen. Läkarintyg ska då uppvisas.

Avgiften grundas på hushållets sammanlagda skattepliktiga bruttoinkomst per månad, elevens ålder, typ av placering och hur många barn i familjen som har en placering i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem.

Personer som är folkbokförda på samma adress räknas som ett hushåll. Hushållets inkomster ligger till grund för avgiften även om de sammanboende inte har gemensamma barn. Om ett hushåll har två eller fler barn placerade i Göteborgs Stads förskola, pedagogiska omsorg och/eller fritidshem betalas hel avgift enbart för det yngsta barnet. För barn två och tre i familjen betalas en reducerad syskonavgift. Från och med fjärde barnet betalas ingen avgift.

I de fall eleven bor växelvis hos vårdnadshavarna och båda använder platsen är båda vårdnadshavarna platsinnehavare. Båda vårdnadshavarna betalar halv avgift utifrån sitt respektive hushålls totala bruttoinkomst. De två avgifterna kan inte överstiga maxavgiften för en plats. Om endast en vårdnadshavare har behov av omsorg vid växelvis boende debiteras den vårdnadshavaren en avgift utifrån sitt hushålls totala bruttoinkomst.

Vårdnadshavare som inte lämnar en korrekt ifylld inkomstuppgift betalar maxtaxans högsta avgift.

Vårdnadshavare med egen rörelse som inte kan uppskatta sin månadsinkomst betalar taxans högsta avgift.

Ändrade uppgifter och inkomster

Vårdnadshavare är skyldig att omgående anmäla ny inkomst eller förändringar som påverkar avgiften samt kontrollera att rätt avgift debiteras. Det är vårdnadshavarens ansvar att inkomstuppgifterna stämmer. I de fall inkomstuppgift inte lämnas beräknas avgiften på en bruttoinkomst motsvarande högsta avgiftsgrundande månadsinkomst. Grundskoleförvaltningen har rätt att vid behov begära in intyg från arbetsgivare eller studieranordnare vid oklarheter rörande aktuell sysselsättning. Grundskoleförvaltningen har rätt att avsluta en placering om godkänd sysselsättning inte kan uppvisas.

Om vårdnadshavare informerar grundskoleförvaltningen om att de bor ihop trots att de är folkbokförda på olika adresser skickar vi, i enlig folkbokföringslagen, ett meddelande till Skatteverket.

Om vårdnadshavare har olika adresser och inte meddelat detta får båda en halv faktura nästkommande månad utifrån sitt hushålls bruttoinkomst. Om vårdnadshavare har samma adress och inte meddelat detta räknas de som ett hushåll från och med folkbokföringsdatumet.

Vårdnadshavare som har försörjningsstöd ska varje månad inkomma med intyg från socialtjänsten. Avgift för fritidshem utgår inte vid försörjningsstöd. Vårdnadshavare ansvarar också för att anmäla till grundskoleförvaltningen när försörjningsstödet upphör, och avgift för fritidshem således kan betalas av vårdnadshavare.

Inkomstkontroll mot Skatteverket

Varje år genomför grundskoleförvaltningen en kontroll av om vårdnadshavare som har eller har haft barn med plats i kommunalt fritidshem betalat rätt avgift. Detta görs när den taxerade inkomsten är fastställd av Skatteverket och omfattar vårdnadshavare som har eller har haft en fritidshemsplacering under aktuellt kontrollår. Om inkomsten visar sig vara högre än den som angetts till förvaltningen blir vårdnadshavaren efterdebiterad mellanskillnaden. Om inkomsten har varit lägre än angett sker en utbetalning av mellanskillnaden till vårdnadshavaren.

Retroaktiv justering

När vårdnadshavaren uppdaterar inkomstförändringar sker retroaktiv justering för maximalt en månad tillbaka i tiden, om möjligt på nästkommande faktura. Retroaktiva justeringar som beror på för sent anmälda ändringar från vårdnadshavare, som inte kan justeras per automatik på nästkommande faktura, hanteras i inkomstkontrollen mot Skatteverket. Handläggarefallet rättas skyndsamt.

Obetald avgift

Om vårdnadshavarna har obetalda fakturor har grundskoleförvaltningen rätt att varsla om uppsägning av platsen. Om skulden inte reglerats eller överenskommelse om avbetalning skett under varseltiden sägs fritidshemsplatsen upp. Varsel- och uppsägningstid är sammantaget två månader.

Om ny betalningsförsummelse inträffar inom sex månader efter tidigare varsel krävs inget nytt varsel innan beslut om uppsägning meddelas.

Om vårdnadshavarna har skuld till grundskoleförvaltningen för fritidshemsavgifter får barn i familjen inte tillträda ny plats innan skulden är reglerad. Ny plats erbjuds om hela skulden betalats, antingen direkt eller genom amorteringsplan gentemot inkassoföretaget.

Vid uppsägning av fritidshemsplacering på grund av obetalda fakturor kan grundskoleförvaltningen göra en orosanmälan till socialtjänsten.

Arbetssökande

När vårdnadshavare blivit arbetssökande ska detta omgående anmälas till grundskoleförvaltningen. Vårdnadshavare behåller fritidshemsplatsen en månad från att vårdnadshavaren har meddelat grundskoleförvaltningen att de har blivit arbetssökande.

Föräldraledighet för yngre syskon

Vid syskons födelse avslutas platsen automatiskt efter en månad.

Arbete under föräldraledighet

Om vårdnadshavare kommer att arbeta under sin föräldraledighet kan det äldre syskonet ha rätt till plats i fritidshem. Vårdnadshavare måste ansöka och inkomma med ett underskrivet intyg från arbetsgivare som anger omfattning av arbetet, tidsperiod samt arbetsschema. Intyg och schema ska visa tiderna för arbetet framåt i tiden och ska lämnas till grundskoleförvaltningen. I de fall vårdnadshavarna bor tillsammans ska båda lämna intyg på sysselsättning. Det är sysselsättningens omfattning och schema som ligger till grund för om eleven är berättigad till en fritidshemsplats.

Studier under föräldraledighet

Om vårdnadshavare kommer att studera under sin föräldraledighet, kan det äldre syskonet ha rätt till plats i fritidshem. Studier ska vara studiestödgrundande eller yrkesförberedande och bedrivs på minst halvfart (50 % av heltidsstudier). SFI-studier räknas som heltidsstudier. Vårdnadshavare måste ansöka och inkomma med ett studieintyg som visar omfattning, tidsperiod för studierna samt studieschema. I de fall vårdnadshavarna bor tillsammans ska båda lämna intyg på sysselsättningen. De kan även behöva komplettera med ett nytt intyg under studierna där det framgår att studier fullföljs för att barnet ska fortsätta få gå på fritids. Det är vårdnadshavares omfattning och studieschema som ligger till grund för om eleven är berättigad till en fritidshemsplats.

Force majeure

Grundskoleförvaltningen har rätt att stänga verksamheten om det finns risk för barns hälsa att hålla den öppen, till exempel vid brand, sjukdomsspridning och hot. I sådant fall ska kommunen i skälig utsträckning erbjuda barnen alternativa placeringar, beroende på varaktigheten och omfattningen av stängningen. Eventuella merkostnader för vårdnadshavare som orsakas med anledning av detta ersätts inte.